
VESTRE LANDSRETS DOM

I SAGEN MELLEM DANSK VEGETARISK FORENING,
KLIMABEVÆGELSEN I DANMARK OG DANISH CROWN

MARTS 2024

Sagsforløb

4. juni 2021: Stævning – Klimabevægelsen i Danmark og Dansk Vegetarisk Forening mod Danish Crown.

7. juni 2021: Klage til Forbrugerombudsmanden – Greenpeace. Klage blev af Forbrugerombudsmanden videresendt til Fødevarestyrelsen. Sagsbehandling er foregået sideløbende med – men uafhængigt af – forberedelse af landsretssagen.

15. september 2022: Biintervention til støtte for Danish Crown i sag ved Vestre Landsret – Landbrug & Fødevarer.

14. oktober 2022: Biintervention til støtte for Danish Crown i sag ved Vestre Landsret – Dansk Industri.

16. Januar 2023: Biintervention til støtte for Klimabevægelsen i Danmark og Dansk Vegetarisk Forening i sag ved Vestre Landsret – Forbrugerrådet Tænk.

3. marts 2023: Politianmeldelse mod Danish Crown og tre navngivne direktører – Greenpeace. Vedrører samme forhold som klage til Forbrugerombudsmand/Fødevarestyrelsen.

14. september 2023: Fødevarestyrelsen gennemfører et online "kontrolbesøg" via Skype. Fødevarestyrelsen fremsender under møde *udkast* til kontrolrapport til Danish Crown. Angiver at "*indskærpelse overvejes*". Danish Crown har efterfølgende indleveret partshøringsindlæg til Fødevarestyrelsen.

20.-22. november og 4.-6. december 2023: Hovedforhandling i Vestre Landsret

1. marts 2024: Domsafsigelse - Vestre Landsret.

- : ...

Påstand 1

Danish Crown skal **anerkende** at have overtrådt markedsføringslovens § 5, stk. 1, ved at have gjort brug af udsagnet ”**Dansk gris er mere klimavenlig, end du tror**”.

Påstand 2

Danish Crown skal **anerkende** at have overtrådt markedsføringslovens § 5, stk. 1, ved at have gjort brug af betegnelsen ”**Klimakontrolleret gris**”.

Påstand 3

Det **forbydes** Danish Crown at gøre markedsføringsmæssig brug af **de i påstand 1 og 2 nævnte formuleringer**.

Påstand 4

Danish Crown skal **berigtige udsagnet i påstand 1**, principalt ved at foranledige, at der indrykkes annoncer med **teksten ”Dansk gris er ikke mere klimavenlig, end du tror”** i samme medier og i samme omfang som annoncerne med udsagnet i påstand 1, subsidiært på en måde og i et omfang fastsat af retten.

THI KENDES FOR RET:

Danish Crown A/S skal anerkende at have overtrådt markedsføringslovens § 5, stk. 1, ved at have gjort brug af betegnelsen "Klimakontrolleret gris".

Danish Crown A/S frifindes for påstand 1 og 3-4.

I sagsomkostninger skal Danish Crown A/S inden 14 dage betale 300.000 kr. til statskassen. Beløbet forrentes efter rentelovens § 8 a.

”Dansk gris er mere klimavenlig, end du tror”

- Udsagnet er efter sit indhold *”relativt”* – dvs. der er **ikke tale om et fritstående og generelt udsagn** om, at et produkt er *”klimavenligt”* – og kravene til dokumentation må fastlægges i lyset heraf.
- At ordet *”klimavenlig”* indgår som del af udsagnet medfører ikke – henset til konteksten – at der foreligger en miljøanprisning som kræver dokumentation for grisekøds indvirkning på klimaet.
- Udsagnet vurderet i sin helhed indeholder en angivelse om faktiske forhold vedrørende gennemsnitsforbrugerens opfattelse af dansk grisekøds klimaaftryk, som skal kunne dokumenteres, jf. markedsføringslovens § 13.
- Dokumentation:
  1. Rapporter vedr. dansk grisekøds klimaaftryk i forhold til andre fødevarer,
  2. Forbrugerundersøgelser, som viser forbrugeres opfattelse af, hvor gris placerer sig i forhold til andre fødevarer,
  3. *”Vejledning om brug af generiske klimaanprisninger og kostråd til at fremme sundere valg”* (Rådet for sund mad)
  4. *”Råd om bæredygtig sund kost – Fagligt grundlag for et supplement til De officielle Kostråd”* (DTU Fødevarainstitutet)

**Dansk gris er
mere klimavenlig
end du tror**

”Udsagnet er efter sit indhold relativt, og landsretten finder, at udsagnet af gennemsnitsforbrugeren ikke kunne opfattes således, at dansk grisekød som sådant skulle være klimavenligt. Landsretten lægger til grund efter bevisførelsen, herunder de fremlagte forbrugerundersøgelser, at gennemsnitsforbrugeren er bevidst om, at produktion af dansk grisekød har en klimabelastende virkning.”

”Klimakontrolleret Gris”

- Helhedsvurdering af brug af ”Klimakontrolleret gris”, som bl.a. var påført Danish Crowns grisekødsprodukter som et synligt mærkat:
  - Gav forbrugeren ”et indtryk af en mærkningsordning underlagt en vis kvalitativ miljøkontrol svarende til autoriserede miljømærker”.
  - **Fritstående, generelt udsagn** om ”et faktisk miljøforhold”, som skal kunne dokumenteres, jf. markedsføringslovens § 13.
- Der opstilles ikke et generelt krav om uafhængig kontrol af ”mærkningsordning” som sådan, men skærpet dokumentationskrav:
  - ”...var Danish Crowns egen mærkningsordning og var således ikke underlagt en uafhængig kontrol.
  - Henviser til uddrag af Vejledning til Handelspraksisdirektivet (pkt. 4.1.1.3) og Forbrugerombudsmandens vejledning fra 2014 (s. 17) - dvs. vejledninger anerkendes som relevante fortolkningsbidrag.
  - ”Landsretten finder på den baggrund, at **der må stilles større krav til dokumentationen for et fritstående udsagn om et miljøforhold som det foreliggende**, når der ikke foreligger en uafhængig kontrol af mærkningsordningen. Spørgsmålet er herefter, om Danish Crown, **uanset at der ikke var en sådan uafhængig kontrol**, har dokumenteret, at der på markedsføringstidspunktet i 2020-2021 var grundlag for at markedsføre virksomhedens grisekød under betegnelsen ”Klimakontrolleret gris”.
- Markedsføringslovens § 8 anerkendes og behandles som selvstændig, materiel betingelse.
  - Lagt til grund, 1) at forbrugerne generelt har vanskeligt ved at bedømme klimabelastningen fra de enkelte fødevarer, herunder grisekød, 2) at danske forbrugere generelt er optaget af produkters klimapåvirkning, og 3) at gennemsnittet af danske forbrugere lader sig påvirke af mærkningsordninger for fødevarer vedrørende bæredygtighed, klima mv.
    - Dokumentation: Forbrugerundersøgelser
  - Henvielse til ”klimakontrolleret.dk” på mærkat og hensyn til ytringsfrihed ”kan ikke føre til anden vurdering”.

”Efter en samlet vurdering finder landsretten herefter, at der på tidspunktet for markedsføringen i 2020-2021 ikke forelå den nødvendige dokumentation i form af en sådan kvalitativ miljøkontrol, at Danish Crown kunne anvende betegnelsen ”Klimakontrolleret gris” som sket, uden at dette var i strid med markedsføringslovens § 5 om vildledende markedsføring.”

25% mindre
klimaaftryk siden 2005.
Og vi skal videre.

Bech·Bruun

”Klimakontrolleret Gris”

De faktiske forhold: hvad tillagde Vestre Landsret vægt?

FORHOLD, SOM BLEV ANSET FOR DOKUMENTERET:

1. Der er sket en reduktion i CO₂-udledningen fra produktion af danske grise ”gennem årene”.
2. Danish Crown har navnlig siden 2019, hvor Klimavejen blev iværksat som led i Danish Crowns bæredygtighedsprogram, foretaget betydelige investeringer og igangsat initiativer, der kan medføre en yderligere nedbringelse af CO₂-udledningen fra produktionen af danske grise.
3. Grisekød, der fik påsat mærkatet ”Klimakontrolleret gris”, stammede fra bedrifter, som var omfattet af Klimavejen, og Landmændene på disse bedrifter var blevet bæredygtighedscertificeret efter Danish Crowns Bæredygtighedsstandard.
4. Målgruppen for bæredygtighedscertificeringen er alle landmænd i Danish Crown, og minimum 90 % af alle grise i 2020-2021 stammede fra ”klimakontrollerede” gårde.
5. Certificeringen blev forestået af certificeringsvirksomheden Baltic Control, som var akkrediteret af DANAK efter ISO-standarder, og som fungerede som uvildig tredjepart.
6. En certificering forudsatte, at landmanden havde opstillet 3-årige mål for bl.a. klima og bæredygtighed, og indebar at landmændene var forpligtet til at indrapportere en række data, som var relevante for at beregne klimapåvirkningen af den enkelte landmands produktion af grisekød, og som kunne bruges til at vejlede landmændene om optimering af griseproduktionen.
7. Certificeringen indebar, at Landmændene var underlagt en løbende kontrol mindst hvert 3. år.

FORHOLD, SOM IKKE BLEV DOKUMENTERET:

7. Kvalitative krav - Danish Crowns Bæredygtighedsstandard indeholdte ikke kvalitative krav bortset fra, at den enkelte landmand skulle være certificeret efter DANISH Produktstandard. Det var ikke et krav for en landmands certificering, at landmanden havde opnået specifikke mål.
8. Hvorvidt den enkelte landmænd havde opnået sine opstillede mål – På tidspunktet for markedsføringen af ”Klimakontrolleret gris” i 2020-2021 var der endnu ikke sket re-certificering af landmændene omfattet af Klimavejen, og grisekødet blev således påført mærkatet ”Klimakontrolleret gris”, før det var fastslået, om den enkelte landmand havde nået sine opstillede mål.
9. Effekten af bæredygtighedsprogrammet Klimavejen i 2020 og 2021 - Der var ikke fremlagt dokumentation for effekten af bæredygtighedsprogrammet Klimavejen i 2020 og 2021 med hensyn til CO₂-udledning.

Forbud og berigtigelse

”Allerede fordi Danish Crown er frifundet for påstand 1, frifindes virksomheden også for påstand 3 om forbud mod brug af udsagnet ”Dansk gris er mere klimavenlig, end du tror”.

[...]

Påstand 3 angår efter sin formulering generelt anvendelse af formuleringen ”Klimakontrolleret gris” i enhver henseende fremover, og påstanden er således ikke begrænset til en nærmere afgrænset markedsføringsmæssig anvendelse af betegnelsen.

Danish Crown ophørte i 2021 med brug af betegnelsen ”Klimakontrolleret gris”. Det fremgår af sagen, at Danish Crown siden 2021 har fortsat sine bestræbelser på at mindske udledningen af CO2 fra virksomhedens griseproduktion. Landsretten finder, at det må bero på en konkret vurdering af forholdene på et givent tidspunkt, om et klimaudsagn som ”Klimakontrolleret gris” udgør vildledende markedsføring i strid med markedsføringslovens § 5, stk. 1.

Efter en samlet vurdering finder landsretten herefter, at påstand 3 i relation til formuleringen ”Klimakontrolleret gris” er for bred til at danne grundlag for en dom om forbud.”

[...]

Idet Danish Crown er frifundet for påstand 1, frifindes virksomheden også for påstand 4 om berigtigelse af udsagnet ”Dansk gris er mere klimavenlig, end du tror”.

(Vestre Landsrets dom s. 71)

Claus Barrett Christiansen
Partner

T +45 72 27 36 33
M +45 25 26 36 33
E clb@bechbruun.com

Sisse Langberg Lassen
Senioradvokat

T +45 72 27 34 36
M +45 25 26 34 36
E clb@bechbruun.com

København

Gdanskgade 18
2150 Nordhavn

Aarhus

Værkmestergade 2
8000 Aarhus C

+45 72 27 00 00

www.bechbruun.com

info@bechbruun.com

Advokatpartnerselskab

Hold dig opdateret

